

September (openings)nieuws

Beste leensters en andere belangstellenden,

“Manuscripta wordt reizend festival”, zo kopten de kranten dit voorjaar. En inderdaad, nadat Amsterdam jarenlang de standplaats van de traditionele opening van het nieuwe boekenseizoen is geweest, strijkt het festival dit jaar neer in de binnenstad van Utrecht. Tijdens het Utrecht Uitfeest, de opening van het Utrechtse culturele seizoen, vindt op zondag 7 september ook de **Manuscripta** plaats. Het wordt georganiseerd in samenwerking met Utrecht Uitfeest, Culturele Zondagen, het Literatuurhuis en de gemeente Utrecht.

Er zijn 3 grote programma-onderdelen,

1. het *Manuscripta* programma zelf, in het Stadhuis en een aantal zalen er omheen,

zie <http://www.manuscripta.nl/programma-2014/>,

2. *De schrijversmarkt*: buiten rondom het Stadhuis zullen 33 kramen staan met uitgeverijen, hun schrijvers en hun (nieuwe) boeken. Er worden nieuwe boeken gepresenteerd, er zijn interviews en ontmoetingen met schrijfster en schrijvers, en signeesessies, zie ook: <http://www.manuscripta.nl/schrijversmarkt/>

En als 3e is er het programma van de *Utrechtse boekhandels*, die vrijwel allemaal op (zeer) korte loopafstand van het Stadhuis liggen, zie <http://www.manuscripta.nl/utrechtse-boekhandels/>

Een paar bijzonderheden uitgelicht:

- Boekhandel **Savannah Bay** viert tijdens het Uitfeest en de Manuscripta de feestelijke heropening van haar compleet vernieuwde boekwinkel. Ze starten de middag met een speciale openingsceremonie en een bijzondere gast. Daarna zijn hun favoriete schrijvers en dichters uitgenodigd om deze middag persoonlijk leesadvies te geven. *Jannah Loontjes* en *Manon Uphoff* zullen er in ieder geval zijn. Daarnaast heeft Savannah Bay de Telingstraat (zijstraat achter het Stadhuis) omgedoopt tot de *TellingStoriesStraat*. Er zal een uitgebreide verhalenmarkt zijn met bijzondere verhalen en optredens. Je kunt er terecht voor workshops, cursussen, hapjes en cadeautjes. In kraampjes en achter tafeltjes vertellen bijzondere ondernemers en kunstenaars uit Utrecht het verhaal achter hun producten en hun kunstwerken. En er is muziek.

 - De zoon en enig kind van Françoise Sagan heeft een biografie over zijn moeder geschreven. Het is een reactie op de bestaande biografieën waarvan hij vindt dat ze ‘haar nagedachtenis bevuilden’ en ‘vol leugens en onzin’ staan. In **Sagan en zoon** tekent hij zijn jeugdherinneringen aan zijn moeder op en schetst een eigen portret van de Franse schrijfster van *Bonjour Tristesse* en nog veel meer. Margot Dijkgraaf zal zoon Denis Westhoff interviewen over zijn boek en zijn fulltime inzet voor het weer toegankelijk maken van de literaire erfenis van zijn moeder in Frankrijk en daarbuiten.

- *Manon Uphoff* zal een voordracht geven over haar essay *De blauwe muze* dat in oktober zal verschijnen. Ze zet er in uiteen waarom de beste literatuur tegenwoordig op de televisie te zien is. Boeken hebben geduchte concurrentie gekregen van kwalitatief hoogwaardige drama-series op tv en dvd. Wat is de kracht van deze series tegenover het lezen van een boek?

- Op de Schrijversmarkt zal ook de *Schrijversacademie* te vinden zijn. Er is informatie over de opleiding, er zijn proeflessen, er is een schrijffarts (wat dat ook moge zijn). Daarnaast kun je schrijfadvisen krijgen van de redactie van Schrijven Magazine/Schrijven Online, o.a. over schrijfwedstrijden, of in contact komen met een redacteur van een literaire uitgeverij.

Op zaterdag 6 september is in Het Stedelijk Museum Amsterdam de opening van *The image as burden*, een grote overzichtstentoonstelling van het werk van **Marlene Dumas**. Eind mei, in de aanloop naar deze tentoonstelling, kwam de NRC met een uitgebreide glossy bijlage over de van oorsprong Zuid-Afrikaanse kunstenaar. Dwz, Marlene Dumas was gastredacteur van de bijlage en ze heeft er voor gezorgd dat naast veel kunst en gesprekken met haar en anderen een aantal onderwerpen behandeld werden die dichtbij haar (belevings)wereld liggen. De moeite waard om te lezen en te bekijken.

De tentoonstelling geeft met bijna 200 schilderijen en tekeningen uit de hele wereld een indringend beeld van haar werk vanaf de late jaren 70 tot nu. Te zien zullen zijn haar belangrijkste en meest iconische werken, maar ook minder bekende schilderijen en tekeningen. De tentoonstelling wordt georganiseerd in samenwerking met Tate Modern (London) en Fondation Beyeler (Basel). Het Stedelijk zal relatief meer nadruk leggen op het werk uit haar begintijd in Amsterdam (1976-1982). Daarnaast zal speciaal hier een zaal zijn ingericht met tekeningen die direct uit haar atelier komen, de 100-delige serie *Models* uit het van Abbemuseum en een aantal zeer recente schilderijen en waterverf-tekeningen. De

tentoonstelling zal ook ingaan op de belangrijke thema's en motieven die Marlene Dumas heeft ontwikkeld: dood, liefde en verlangen. In haar werk gebruikte ze steeds vaker teksten en beelden uit kranten en tijdschriften. Haar intense en emotioneel geladen schilderijen en tekeningen gaan over existentiële onderwerpen. Hiermee heeft ze een nieuwe inhoud gegeven aan de betekenis die de schilderkunst kan hebben. Tijdens de tentoonstelling organiseert het Stedelijk Museum een uitgebreid programma met activiteiten waarin de werkwijze en onderwerpkeuze van Marlene Dumas wordt onderzocht. Uitgebreide informatie op: <http://stedelijk.nl/tentoonstellingen/marlene-dumas-the-image-as-burden>

Onlangs uitgebrachte titels

- Van *Juli Zeh* is verschenen **Briefroman**, waarover de Frankfurter Allgemeine Zeitung schreef: "Sinds 1959 worden colleges geschreven over poëtica, o.a. door Nobelprijswinnaars Heinrich Böll en Günther Grass, maar zo wijs als Juli Zeh heeft nog niemand gesproken. Juli Zeh geeft een inkijkje in haar schrijverschap d.m.v. brieven aan haar man, een bevriende literatuurwetenschapper en een bevriend collega. Op een praktische en verhalende manier geeft ze inzicht in hoe haar literatuur tot stand komt. Ze gaat ook in op het denken en doen van een schrijver, waarbij ze uitstapjes maakt naar filosofie, psychologie, rechtsgeleerdheid en het literatuuronderwijs. Eerdere romans van haar zijn *Speeldrift* en *Nultijd*.

- *Jannah Loontjens* begon haar schrijfloopbaan met gedichten. Nu is haar 3e roman verschenen **Misschien wel niet**. Ze portretteert een vrouw van rond de 40, die in Amsterdam woont, net als haar vriend een goede baan heeft en samen hebben ze 2 kinderen. Ze worstelt met het moederschap, met haar werk en haar relatie. De grote keuzevrijheid die ze heeft en de sociale media maken haar leven aangenaam, maar ook ingewikkeld. Ze twijfelt regelmatig aan van alles. Jannah Loontjens is behalve schrijfster ook filosofe. Ze verwerkte interessante en uitdagende gedachten in het verhaal. Terwijl ik dit schrijf wordt ze bij *Nooit meer slapen* geïnterviewd over de thema's uit haar roman Het interview is naluisterbaar.

- *Rianne Meijer* werd bekend als blogster met een verslag over haar jaar in een anorexia-kliniek. Het blog werd gepubliceerd als boek, een indrukwekkend debuut, *De Ana-files*. Vorige maand verscheen haar romandebuut **De onverschrokken lafaard**, waarover wordt gezegd dat hoe minder je er van weet voor je gaat lezen, hoe beter. Dus heel kort: Bram is 27 en al weduwnaar. Hij probeert zich staande te houden door een harnas van haat en sarcasme, en de belofte zich nooit meer aan iemand te hechten. Die strategie blijkt toch minder houdbaar dan hij zelf dacht. Zeker als hij Zwaan ontmoet.

- **Wij geluksvogels** is de nieuwe roman van *Amy Bloom*. Ze staat bekend om haar mooie en ongekunstelde schrijfstijl. Zo ook in deze nieuwe roman, waarin het verhaal verteld wordt van 2 halfzusjes die in de jaren 40 door Amerika trekken op weg naar Hollywood en daar een carrière ambiëren. Het loopt spaak als een van hen verzeild raakt in een lesbisch sekschandaal. Amy Bloom wordt ook nu weer geroemd voor de manier waarop ze haar personages weet neer te zetten en hun innerlijke roerselen weet te beschrijven.

Activiteiten in Utrecht en omgeving:

 - Vanaf dit weekend is in De Pont een tentoonstelling geopend over de 76-jarige **Ria van Eyk**. Ze geldt als een uitzonderlijke pionier in de abstracte textielkunst, die in de jaren 70 sterk in ontwikkeling was. In haar lange en consistente carrière heeft ze zich ingezet om textiel een volwaardig beeldend medium te laten worden en steeds nieuwe wegen gezocht in haar werk. Na haar opleiding aan de Academie Industriële Vorming in Eindhoven heeft ze een aantal jaar in Denemarken en IJsland gewerkt. Na haar terugkeer heeft ze een oeuvre opgebouwd van wandkleden, schilderijen, tekeningen en foto's, en daarnaast les gegeven aan verschillende kunstacademies. Eenvoud en helderheid zijn de meest in het oog springende karakteristieken van haar abstracte werk, vaak met een raster als vertrekpunt. Zelf zegt ze "Het mooiste is om met duidelijk tastbare materialen iets immaterieels zichtbaar te kunnen maken. Meer info:

<http://www.depont.nl/nc/tentoonstellingen/programma/detail/pers/ria-van-eyk-1/> (foto is van Peter Cox)

- Op 20 september zal van 22u tot 3u de 32e **Nacht van de Poëzie** plaatsvinden in Tivoli Vredenburg. die na 7 jaar zwerven eindelijk weer terug is in de Grote Zaal. Ruim 20 dichters voeren het publiek mee met voordrachten tijdens een poëzie-estafette, afgewisseld met muzikale en theatrale "entr'actes". Om de Grote zaal heen zal een boekenmarkt zijn. Bundels kunnen gesignd worden en er is eten en drinken verkrijgbaar. Deelnemende dichters zijn Marjolijn van Heemstra, Judith Herzberg, Els Moors, Florence Tonk, Maud Vanhauwaert, Miriam Van hee en Kira Wuck. Meer info: <http://www.nachtvandepezie.nl/programma>

- Op 19 en 20 september tijdens 'Kikker kiest' is een van de favoriete voorstellingen van vorig jaar te zien, **Weiblicher Akt 4, de moeder van Oscar**, gespeeld door Maatschappij Discordia. Ik heb er eerder over geschreven in de nieuwsbrief van

maart 2014. Zie ook: <http://www.theaterkikker.nl/agenda/weiblicher-akt4-de-moeder-van-oscar/>

- Afgelopen weken draaide in 7-tal bioscopen de film ***Sepideh: reaching for the stars***, en is nu nog op een enkele plaats te bekijken. Het is een integer portret, gemaakt door een jonge Deense regisseuse, over een Iraans meisje dat droomt van een carrière als astronome en astronoute. Midden in de nacht gaat ze er op uit om met andere liefhebbers naar de sterren te kijken. Hoe gaat haar dat lukken in haar strenge, arme en bezorgde familie? De film rekent af met veel vooroordelen over de Iraanse maatschappij.

Bibliotheek-nieuws

In september beginnen zowel het nieuwe seizoen van de leesgroep als ook dat van de poëziegroep.

- Over de eerste serie avonden van de poëziegroep waren de deelnemenden heel enthousiast. Daarom begint op 3 september het vervolg, met een kennismakingsbijeenkomst rondom Dirkje Kuik. Iedereen die wil kijken en ervaren of de nieuwe serie avonden iets voor haar of hem zijn, kan mee komen doen. In overleg zullen de volgende dichters worden gekozen. Een extra (facultatieve) bijeenkomst zal op zondag 26 oktober plaatsvinden, "Waterdicht", een poëtische rondvaart door de Utrechtse grachten. Meer

informatie: <http://vrouwenbibliotheek.nl/2014/08/15/poezie-in-de-vrouwenbibliotheek-nieuw-seizoen/>

- Over de leesgroep is in voorgaande nieuwsbrieven al een en ander verteld. Meer

info: <http://vrouwenbibliotheek.nl/2014/07/01/4-juli-info-middag-leesgroep/>

Daarnaast ligt er het plan om rond 20 oktober een avond over de overgang te organiseren. Nadere informatie volgt in de volgende brief

Nieuwe boeken in de bibliotheek

Spiegelbeeld en schaduwspel van Margot Dijkgraaf, *De toeschouwers* van Hilde Vandermeeren, *Hemelen* van Marion Pauw, *Het bloed der onschuldigen* van Julia Navarro, en een aantal oudere klassiekers

Nieuwe recensies van deze maand als link bijgevoegd:

<http://vrouwenbibliotheek.nl/2014/08/01/hemelen-door-marion-pauw/>

<http://vrouwenbibliotheek.nl/2014/08/07/de-uren-die-we-deelden-door-ji-young-gong/>

<http://vrouwenbibliotheek.nl/2014/08/13/portret-van-prinses-beatrix-door-hella-s-haasse/>

<http://vrouwenbibliotheek.nl/2014/08/20/vergeef-onsdoor-a-m-homes/>

<http://vrouwenbibliotheek.nl/2014/08/28/de-vervangster-door-val-mc-dermid/>

De leenbijdrage voor 2014 is opnieuw vastgesteld op € 25,-. Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen en/of vriendin/vriend van de bibliotheek zijn. Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken op banknummer NL71 INGB 0009 2669 95 ten name van Stichting Es Scent o.v.v naam en 'leenbijdrage 2014'. Eenmalig een boek lenen kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek.

Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden, de nieuwsbrief is ook te lezen via <http://vrouwenbibliotheek.nl/2014/07/28/augustus-openingsnieuws-2/>

Naast de aangekondigde openingstijden blijft het altijd mogelijk om op afspraak een bezoek te brengen aan de bibliotheek. U bent van harte welkom.

Marjolein Datema

Utrecht, 31 augustus